

Odblaski świętości

Autor tekstu: **Paweł Woźniak**

Wydarzenie kanonizacji papieża Jana Pawła II stało się okazją do narodowych „aktów strzelistych” utrwalanych i podsycanych w rzeczywistości medialnej i politycznej. O ile taka stricte wyznaniowa uroczystość jest, a przynajmniej powinna być z założenia istotna dla większości wyznawców Kościoła rzymskokatolickiego, o tyle osoby spoza kręgu wyznawców tego Kościoła pozostają wobec niej na ogół neutralne.

Innego zdania była przeważająca część polskiego parlamentu, która uznała, że święto religijne należy potraktować jednocześnie jako święto państwowe i ogólnospołeczne — przyjmując uchwałę, przygotowaną i zgłoszoną przez klub PSL, wzywającą całe społeczeństwo do „solidarnego świętowania” uroczystości kanonizacyjnych. Tymczasem polskie społeczeństwo tworzą także wyznawcy różnych innych religii i wyznań religijnych, światopoglądów, osoby bezwyznaniowe i niewierzące oraz pewna grupa zeświecczonych katolików, którzy nie przywiązują większej wagi do świąt i wydarzeń kościelnych.

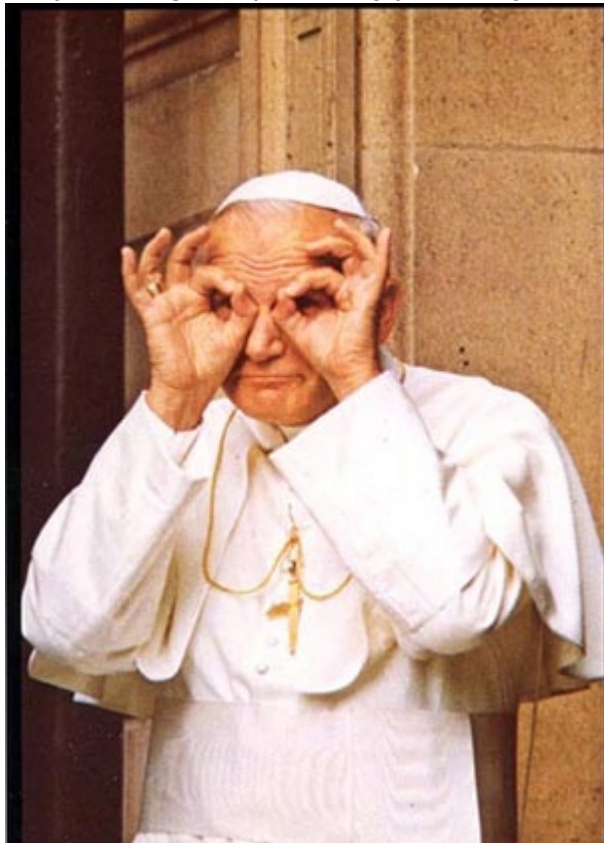

1. Wojtyła i Reagan — objęli władzę w tym samym czasie, obaj też byli w młodości aktorami: ten pierwszy teatralnym, ten drugi — filmowym

Ocena całokształtu osiągnięć i dorobku Jana Pawła II na świecie, a także w — mniejszym stopniu — w polskim społeczeństwie, nie jest aż tak jednoznaczna i oczywista, jak wydają się to przedstawiać dominujące w Polsce media. O ile trudno zanegować rzeczywiste osiągnięcia nieżyjącego papieża-Polaka dotyczące polskich przemian transformacyjnych i demokratyzacyjnych po 1980. i 89 r., o tyle w innych kwestiach, takich jak np. problem pedofilii w Kościele, jego postawa była i wciąż bywa krytykowana. Jak większość „wielkich tego świata”, także i papież był, jest i będzie postacią kontrowersyjną, choć w Polsce owe kontrowersje pozostają na ogół poza debatą publiczną. Warto zauważyć, że samo wyrażenie — w formie uchwały — uznania dla osiągnięć papieża jako przywódcy państwa nie wydawałoby się przekraczać granicy świeckości i bezstronności władz publicznych. Jednak już wzywanie wszystkich obywateli do świętowania uroczystości religijnych i ogłoszenia papieża świętym wyraźnie taką granicę narusza.

Poparcie dla rzeczony uchwały przez partię rządzącą, określającą się jako liberalna i odwołującą się niekiedy w innych sprawach do konstytucyjnej zasady bezstronności państwa

w sprawach religijnych, wydaje się błędem. Dotychczasowa polityka Platformy Obywatelskiej w kwestii stosunków państwo-Kościół wydawała się dość wyważona, przynajmniej na tle innych dotychczas rządzących formacji (to np. PO zlikwidowała kościelną Komisję Majątkową, wysłała z propozycją dobrowolnego odpisu od podatku na rzecz wybranego związku wyznaniowego zamiast Funduszu Kościelnego czy też przyjęła niedawno rozporządzenie o lekcjach etyki na życzenie nawet jednego zainteresowanego ucznia/uczennicy). Natomiast jednoznaczne poparcie udzielone „papieskiej” uchwale przez partie bezpośrednio związane ze środowiskami kościelnymi oraz te związki szczególnie podkreślające, takie jak PiS czy Solidarna Polska, nie dziwi.

Z drugiej strony, swoje uwagi i zastrzeżenia co do treści uchwały zgłaszał Sojusz Lewicy Demokratycznej, jednak zgłosił jednocześnie do łaski marszałkowskiej podobny w brzmieniu projekt uchwały w tej sprawie (gdzie np. zwrot „kanonizacja” zastąpiono to samo znaczącym zwrotem „wpisanie do grona świętych” itp.). O krok dalej poszedł Twój Ruch Janusza Palikota, który odwołując się do zasady laicyzmu — zakwestionował w ogóle zasadność przyjmowania sejmowej uchwały w sprawie wewnętrznych wydarzeń z życia jednego z wyznań religijnych. Posłowie SLD w większości nie uczestniczyli w głosowaniu nad rzeszoną uchwałą, a posłowie partii Palikota zagłosowali przeciwko jej przyjęciu. Warto jednak zauważyć, że środowisko skupione wokół koalicji Europa Plus Twój Ruch nie zachowało w tej sprawie całkiem jednoznacznego stanowiska. Poseł Ryszard Kalisz kandydujący z tej listy do europarlamentu wstrzymał się od głosu, a patronujący EPTR były prezydent Aleksander Kwaśniewski wziął udział w oficjalnej delegacji Państwa Polskiego w ramach uroczystości kanonizacyjnych w Watykanie. Skądinąd, prezydent Kwaśniewski — kiedy pełnił funkcję głowy państwa — prowadził bardzo przychylną politykę wobec polskiego, instytucjonalnego Kościoła (by wymienić

choćby podpisanie Konkordatu ze Stolicą Apostolską w 1997 r.). Niewykluczone, że zamieszanie wokół sejmowej uchwały i kanonizacji Jana Pawła II może tchnąć powiew „nowego ducha” w partię Palikota i przynajmniej na pewien czas przyczynić się do podniesienia się jej, jak do tej pory wyraźnie zniżujących, notowań... Na rozbudzeniu nastrojów klerykalnych, zyskują zwykle — przez kontrakcję — tendencje i ugrupowania antyklerykalne. Zależy na ile trwałym i zapadającym w pamięć wydarzeniem owa kanonizacja okaże się w oczach elektoratu, który nie przepada za religijnymi „aktami strzelistymi” firmowanymi przez — z założenia przecież świeckie — władze publiczne.

Uchwała kanonizacyjna wpisuje się w tradycyjny nurt polskiej polityki symbolicznej, niekoniecznie wszak zgodnej z pryncypiami nowoczesnej demokracji.

Paweł Woźniak

Działacz społeczny, publicysta.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 27-04-2014 Ostatnia zmiana: 28-04-2014)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9640) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9640>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl